

Kiedy wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki

Jaki rodzaj spółki wybrać, wchodząc na rynek? Warto się nad tym poważnie zastanowić, bo od decyzji o formie działalności zależy m.in. zakres odpowiedzialności wspólników za zobowiązania firmy

Przedsiębiorca, który chce prowadzić biznes wspólnie z partnerem biznesowym, może zarejestrować spółkę. Prawo przewiduje w tym zakresie kilka możliwości. Trzeba jednak pamiętać, że poszczególne formy organizacyjno-prawne różnią się m.in. zakresem odpowiedzialności wspólników za zobowiązania.

Spółka cywilna zawierana jest między przedsiębiorcami prowadzącymi jednoosobowe działalności gospodarcze. Oznacza to, że każdy ze wspólników musi być zarejestrowany w CEIDG (Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Spółka cywilna nie odpowiada za jakiegokolwiek zobowiązania, ponoszą ją natomiast wspólnicy – w sposób solidarny i, podobnie jak w przypadku jednoosobowych działalności gospodarczych, bez jakichkolwiek limitów.

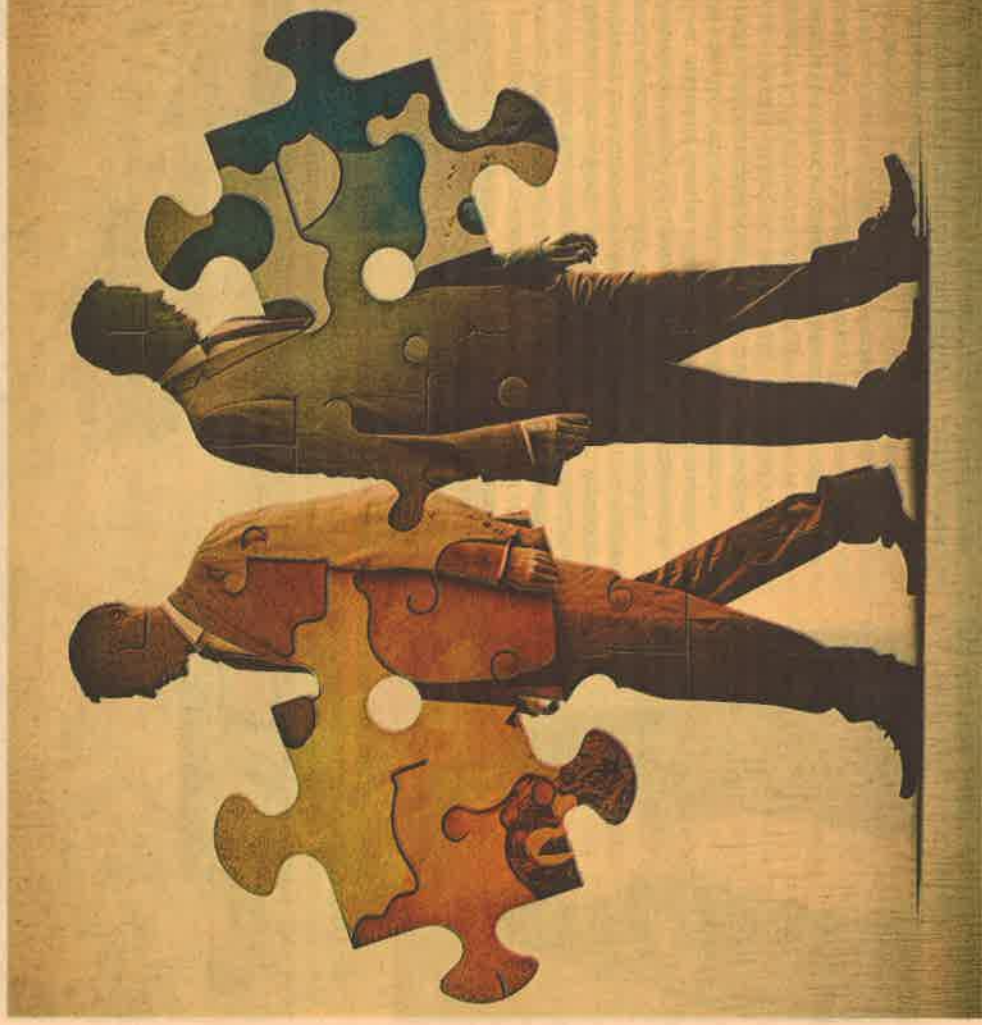
– Nie można poznać spółki cywilnej. Można natomiast wystąpić z powództwem przeciwko jej wspólnikom jako właścicielom. Wierzyciel spółki cywilnej może żądać zaspokojenia swojego roszczenia od wszystkich przedsiębiorców prowadzących wspólny biznes łącznie lub tylko od jednego z nich, a także z majątku samej spółki, jak i z majątków osobistych wspólników – wyjaśnia dr Edyta Konopczyńska, radca prawny prowadząca własną kancelarię.

Wspólnicy z różnymi prawami

Spółki prawa handlowego działają na podstawie umowy lub statutu. Zalicza się do nich spółki kapitałowe, które są oddzielnymi bytami prawnymi, oraz spółki osobowe. Do pierwszej grupy należą spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna. Ich cechą wspólną jest konieczność wniesienia kapitału zakładowego. Natomiast drugą grupę traktuje się jako ograniczone osoby prawne. Należą do niej: spółka jawna, partnerska, komandytowa i komandytowo-akcyjna.

– Zakres odpowiedzialności spółek kapitałowych jest inny niż osobowych, w których to wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki, solidarnie lub subsydiarnie (gdzie egzekucja z majątku spółki jest bezskuteczna – red.). Nicco inaczej jest w przypadku spółek kapitałowych. Odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą one same jako osoby prawne – informuje radca prawny.

O czym warto pamiętać w przypadku spółki jawnej? Powstaje ona z chwilą wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), a każdy wspólnik ma prawo reprezentować ją w zakresie wszystkich czynności sądowych i pozasądowych. Do kogo mogą

zwrócić się jej wierzyciele w celu odzyskania długów?

– Każdy ze wspólników odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem, solidarnie i z pozostałymi partnerami biznesowymi oraz ze spółką. Ich odpowiedzialność jest jednak subsydiarna. Oznacza to, że w pierwszej kolejności egzekucja musi być prowadzona z majątku firmy. Dopiero gdy ta okaże się bezskuteczna, dług można egzekwować z majątku wspólnika. Z wejściem do już istniejącej spółki wiąże się pewne ryzyko. Nowy wspólnik odpowiada za wszystkie jej zobowiązania – nawet te powstałe przed jego przystąpieniem do spółki – zwraca uwagę dr Edyta Konopczyńska.

Czym charakteryzuje się spółka komandytowa? Może być ona utworzona przez co najmniej dwóch wspólników, przy czym jeden zostaje komandytariuszem ponoszącym ograniczoną odpowiedzialność za

UWAGA NA NIUANSE:

Nawiązanie współpracy z partnerem biznesowym i podjęcie decyzji o wspólnym biznesie powinno być dobrze przemyślane.

Posszczególne rodzaje spółek różnią się nie tylko uprawnieniami wspólników, ale również zakresem ich odpowiedzialności.

(FOT. ADOBE STOCK)

zczeniowy, doradca podatkowy, pielegniarka lub aptekarz. Za wszystkie zobowiązania, których stroną jest spółka, odpowiada ona sama całym swoim majątkiem.

Z majątku osobistego czy spółki

Kolejną opcją są spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Mogą być one zarejestrowane przez jednego lub więcej wspólników. Aby to zrobić, konieczne jest wniesienie kapitału zakładowego w wysokości nie mniejszej niż 5000 zł. Spółka nabywa osobowość prawną z chwilą wpisu do KRS. To znaczy, że sama może zaciągać zobowiązania, występować z powództwem do sądu, jak i może być pozywana.

– Jeżeli chodzi o jej zalety, to na pierwszym miejscu jest wyłączenie odpowiedzialności wspólników ich majątkiem osobistym. Co do zasady za zobowiązania firmy w pierwszej kolejności odpowiada sama spółka. W praktyce powoduje to, że wspólnicy takiego przedsiębiorstwa nie muszą się martwić, że wierzyciel zechceścią dług z ich osobistego majątku. W przypadku członków zarządu odpowiedzialność jest ograniczona. Jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają za jej zobowiązania solidarnie – mówi radca prawny.

Najbardziej złożoną formą organizacyjno-prawną jest spółka akcyjna. Posiada ona osobowość prawną i może być notowana na giełdzie. Minimalna wysokość kapitału zakładowego koniecznego do jej rejestracji wynosi 100 tys. zł. Obowiązkowe jest również powołanie rady nadzorczej.

– Spółka akcyjna nie powstaje poprzez zawarcie umowy. Aktem założycielskim w tym przypadku jest statut w formie aktu notarialnego. W nim powinny się znaleźć wszystkie ważne informacje na temat nowego podmiotu prawnego. Za wszelkie zobowiązania firmy odpowiada sama spółka akcyjna całym swoim majątkiem. Wynika to z posiadanej przez nią osobowości prawnej – wyjaśnia radca prawny.

Nie oznacza to, że członkowie zarządu i rady nadzorczej nie ponoszą żadnej odpowiedzialności.

– W przypadku członków zarządu odpowiedzialność jest największa. Ponoszą ją oni zarówno przed spółką, jak i jej wierzycielami. Z kolei członkowie rady nadzorczej odpowiadają za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem oraz postanowieniami statutu spółki – informuje Edyta Konopczyńska.

☺ ☹

Justyna Klupa
j.klupa@pb.pl